



Gorzów Wlkp., 27 października 2025 r.

Nasz znak: PS-V.431.14.2025.JKed
Sprawę prowadzi: Joanna Kędzior
Telefon: 95 7851 435
e-mail: joanna.kedzior@lubuskie.uw.gov.pl

Pani
Katarzyna Zięba
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Maszewie

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 i Dz. U. z 2025 r. poz. 438), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 i Dz. U. z 2025 r. poz. 428) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. 02 września 2025 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Maszewie (66-614 Maszewo 71) w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości. Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia 2024 r. do 02 września 2025 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Joanna Kędzior – Starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 222-1/2025 z 18 sierpnia 2025 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- Sylwia Kantarek – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 222-2/2025 z 18 sierpnia 2025 r. - członek zespołu kontrolnego,
- Oliwia Bielejewska – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 222-3/2025 z 18 sierpnia 2025 r. - członek zespołu kontrolnego

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 14 sierpnia 2025 r. (znak: PS-V.431.14.2025.JKed).

(akta kontroli str. 1-17)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 i Dz. U. z 2025 r. poz. 438),
- Uchwały Nr XVII/99/16 Rady Gminy Maszewo z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia: Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie.,
- Zarządzenie Nr 9/2018 z dnia 05 września 2018 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie.

(akta kontroli str. 20-44)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości – **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia, czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość oraz czy rzetelnie i terminowo realizowała jako organ właściwy wierzyciela obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego próbowano ustalić:

I. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Ośrodek działa w oparciu o statut ustalony Uchwałą Nr XVII/99/16 Rady Gminy Maszewo z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia: Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie oraz Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie wprowadzony Zarządzeniem nr 9/2018 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie dnia 05 września 2018 r. W obu przedłożonych kontrolującym dokumentach opisano strukturę organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie, jednak powyższe opisy nie są ze sobą spójne i tożsame. Według Regulaminu Organizacyjnego jednostki zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego realizują: Pracownicy ds. świadczeń podczas, gdy w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej określono jako stanowisko ds. świadczeń rodzinnych. Ponadto w § 8 w pkt 1 Statutu określono, że w ramach ośrodka działa Referat ds. Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego oraz Świadczenia Wychowawczego co nie znalazło przełożenia na strukturę organizacyjną opisaną w Regulaminie Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Maszewie jest jednostką organizacyjną działającą na terenie Gminy Maszewo, realizującą zadania własne oraz zlecone określone w ustawie o pomocy społecznej. Do zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określonych w Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie należą m.in.: przyjmowanie wniosków oraz udzielanie informacji interesantom, kwalifikowanie wniosków o przyznanie świadczeń z zakresu ustawy, prowadzenie dokumentacji spraw związanych z w/w ustawą, prowadzenie dokumentacji klientów, prowadzenie bazy danych osób ubiegających się o świadczenie, sporządzanie list wypłat, prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, przygotowanie i sporządzanie sprawozdań.

Szczegółowe zadania pracowników realizujących zadanie z zakresu funduszu alimentacyjnego określone zostały w indywidualnym zakresie obowiązków.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie kontrolowanym realizowała jedna osoba, która posiada upoważnienie wydane Zarządzeniem nr 66/2016 Wójta Gminy Maszewo z dnia 22 czerwca 2016 r. do: prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych pod nieobecność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie; podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych pod nieobecność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie; przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz odbieranie oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego. Podczas nieobecności w/w pracownika zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował pracownik posiadający upoważnienie wydane Zarządzeniem nr 316/24 Wójta Gminy Maszewo z dnia 29 kwietnia 2024 r. do: prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych pod nieobecność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie; podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych pod nieobecność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie; przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz odbieranie oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.

Nadzór nad prawidłową realizacją powyższych zadań w okresie objętym kontrolą sprawował Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie, który realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie imiennego upoważnienia wydanego Zarządzeniem nr 315/24 Wójta Gminy Maszewo z dnia 29 kwietnia 2024 r. Obejmuje ono swoim zakresem: prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz odbieranie oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.

Zatem 100% osób prowadzących postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, posiadają stosowne upoważnienia, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (upoważnienia w aktach kontroli). Uchybieniem w działalności kontrolowanej jednostki są niespójne zapisy zawarte w regulaminie organizacyjnym oraz statucie ośrodka dotyczące jego struktury organizacyjnej.

(akta kontroli str. 18-19, 45-57)

II. Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 7 rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący stwierdzili, że organ właściwy przyjmował wnioski, zawierające dane określone w art. 15 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy. Wypełnione wnioski oraz zawarte w nich oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osoby ubiegające się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski opatrzone były datą wpływu wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z art. 15a ust. 1 ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej w Maszewie samodzielnie uzyskiwał i weryfikował od organów podatkowych oraz organów emerytalno-rentowych, dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Na 7 skontrolowanych dokumentacji rodzin, w żadnym przypadku świadczenie z funduszu alimentacyjnego nie przyznano osobie, która ukończyła 18 lat.

Należy zwrócić uwagę, że świadczenie przyznawane jest na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego w przypadku, gdy osoba uprawniona jest niepełnoletnia. W sytuacji uzyskania przez dziecko pełnoletności nie jest ono już reprezentowane przez przedstawiciela ustawowego tj. rodzica. Wraz z uzyskaniem pełnoletności wygasa władza rodzicielska.

Kontrolujący stwierdzili, że do wszystkich wniosków załączone były zaświadczenia organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji.

We wszystkich skontrolowanych teczkach znajdowały się dokumenty potwierdzające zasądzone alimenty.

Zgodnie z art. 15 ust 3 pkt 3 ustawy wnioskodawca zobowiązany jest złożyć oświadczenie o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji. W 6 kontrolowanych przypadkach do wniosków wierzycieli zostały załączone oświadczenia o miejscu zamieszkania osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny. Z protokołu wyjaśnień Kierownika jednostki, który został dołączony do akt ustalono, że w jednym przypadku w wyniku przeoczenia pracownika prowadzącego akta sprawy, oświadczenie nie zostało dołączone.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego w badanym okresie świadczeniowym przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209 zł. We wszystkich poddanych kontroli sprawach prawidłowo wyliczono dochód rodziny. W jednej ze skontrolowanych decyzji wystąpiła sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1.209 zł i tym samym obniżenie kwoty świadczenia o to przekroczenie (z art. 2a ustawy).

W dwóch skontrolowanych rodzinach dochód na osobę nie przekroczył 100 zł., w jednej rodzinie dochód na osobę mieścił się w przedziale 401 zł – 700 zł, w dwóch w przedziale

701 zł – 1.000 zł, i w jednej rodzinie odpowiednio: 1.001 zł – 1.209 zł. oraz jedna rodzina przekroczyła dochód 1.209 zł.

Reasumując – Ośrodek Pomocy Społecznej w Maszewie przeprowadzał postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego przyznając świadczenia z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nie dochowując rzetelnie egzekwowania od wnioskodawcy spełnienia warunku określonego w art. 15 ust 3 pkt 3 ustawy o pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów. 100% rodzin, którym przyznano świadczenia w stosunku do wszystkich rodzin, których dokumentację skontrolowano świadczenie z funduszu alimentacyjnego wyliczono zgodnie z obowiązującymi przepisami. Brak oświadczenia o miejscu zamieszkania i sytuacji osób zobowiązanych do alimentacji (co miało miejsce w 1 jednym przypadku, na 7 skontrolowanych rodzin) nie wpływa na wyliczenie wysokości świadczenia osoby uprawnionej, stanowi uchybienie w zakresie braku wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia tej informacji.

(akta kontroli str.117-169, 172-188, 203-204)

III. Rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 7 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2025 r.), którym w sierpniu 2025 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na badany okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia 2024 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną - od dnia 1 lipca danego roku. Wszystkie wnioski z badanej dokumentacji wpłynęły do jednostki w formie papierowej. W sierpniu 2024 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie z badanej próby wpłynęło sześć wniosków (w tym dwa z jednej rodziny) - rozpatrzone zostały do 29 października 2024 r. W przypadku tych wniosków organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 4 ustawy – wnioski powinny być rozpatrzone do końca października 2024 r. W styczniu i w kwietniu 2025 r. wpłynęły dwa wnioski, a decyzje wydane zostały odpowiednio w ciągu: 26 dni (dot. wniosku złożonego w styczniu 2025 r.) i 2 dni od złożenia wniosku (dot. wniosku złożonego kwietniu 2025 r.).

Średni czas rozpatrywania wniosków z badanej próby wyniósł 40 dni.

Wszystkie skontrolowane decyzje wydane zostały terminowo.

W skontrolowanych decyzjach, wydanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. poz. 1827 z 2024r.) organ przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. W kontrolowanych ww. decyzjach nie było sytuacji przyznania alimentów w kwocie powyżej 500zł co spowodowałoby konieczność obniżenia świadczenia z funduszu alimentacyjnego do kwoty 500zł.

12 grudnia 2024 r. weszły w życie przepisy zmieniające wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego do 1.000zł, co ma zastosowanie do świadczeń przyznawanych na okres od 1 października 2024 r. W jednej decyzji miała miejsce konieczność przeliczenia kwoty świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do

alimentów (sytuacji przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1209 zł, co powoduje obniżenie kwoty świadczenia o to przekroczenie (z art. 2a ustawy).

Na podstawie przedłożonych list wypłat świadczeń za okres od stycznia 2024 r. do czerwca 2025 r., kontrolujący stwierdzają, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w terminach określonych w decyzjach o przyznaniu świadczenia (zgodnie z ustawowym wymogiem) w okresach miesięcznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Maszewie, jako organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikom alimentacyjnym:

- informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej,
- informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych.

Na 8 skontrolowanych dokumentacji 7. rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ przekazał ww. informacje dla 8 dłużników. Ponadto organ zobowiązany jest przekazać te same informacje, co dłużnikowi także organowi właściwemu dłużnika. 8. osób - dłużnicy spośród dłużników, których dokumentację kontrolowano - mieszkało poza gminą. W tych przypadkach jednostka kontrolowana przesyłała, zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacje dotyczące dłużników (tj. informacje o przyznaniu świadczenia osobie uprawnionej, stan zadłużenia dłużnika) organom właściwym dłużnika. Jednostka kontrolowana wysyłała pisma do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy. Pisma takie wysłano w 8. skontrolowanych sprawach, przy których organ był zobowiązany.

Kolejnym zobowiązaniem jednostki jako organu właściwego wierzyciela jest przekazywanie do biura informacji gospodarczej – informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu należności wypłaconych osobie uprawnionej do alimentów z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wykaz-biur-wykonujacych-dzialalnosc-gospodarcza>) wymienione są cztery biura informacji gospodarczej – stan po ostatniej zmianie wprowadzonej 17.06.2025 r. Z wyjaśnień kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą jednostka przekazywała informacje gospodarcze o dłużnikach alimentacyjnych do czterech biur informacji gospodarczej raz w miesiącu. Z przedłożonych raportów o wystanych informacjach o dłużnikach wynika, że jednostka przekazuje informacje gospodarcze do następujących biur: Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor S.A. (InfoMonitor), Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD), Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBiG) i Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF).

Z przedłożonych kontrolującym raportów z 24 lipca 2025 r. przesyłu aktualizacji informacji gospodarczej o dłużnikach alimentacyjnych (przekazanych do Biura Informacji Gospodarczej) wynika, w jakiej dacie dokonano przesyłu danych. Raport zawiera informację: dane dłużnika, kwota zadłużenia dłużnika alimentacyjnego (w podziale na zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej). Jak wynika z raportu i wyjaśnień kierownika jednostki kontrolowanej, OPS w Maszewie w lipcu 2025 r. przesłał informacje do trzech Biur Informacji Gospodarczej. Brak przesyłu do jednego z Biur

Informacji Gospodarczej – KRD, jak wyjaśnia kierownik jednostki, wynikał z problemów technicznych. 3 września 2025 r. w trakcie trwania kontroli, jednostka dokonała przesyłu do wszystkich Biur Informacji Gospodarczej (4 raporty dot. przesyłu do InfoMonitor, KRD, ERIF i KBIG). W kontrolowanych raportach, spośród 8 badanych dokumentacji dłużników, we wszystkich przypadkach dokonano zgłoszenia.

W kontrolowanej jednostce rozpatrywano wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i dokonywano wypłat świadczeń przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie.

Jednostka wypełniała obowiązki organu właściwego wierzyciela - przekazywała dłużnikowi alimentacyjnemu informacje o przyznaniu osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, danych dotyczących organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne i stanu zobowiązań dłużnika alimentacyjnego. Z uchybieniem jednostka realizowała zadanie w zakresie przekazywania aktualizacji informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej (w czerwcu i lipcu 2025 r. brak przesyłu do jednego z Biur Informacji Gospodarczej, we wrześniu 2025 r. – jednostka dokonała przesyłu do wszystkich Biur Informacji Gospodarczej).

(akta kontroli str.170-188, 205-216)

IV. Prawdliwość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdania o symbolu Fundusz Alimentacyjny-G zamieszczone w CAS, sporządzane za I kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 marca 2024 r.), II kwartał 2024 (wg stanu na 30 czerwca 2024 r.), III kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 30 września 2024 r.), za IV kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.), za I kwartał 2025 r. (wg stanu na dzień 31 marca 2025 r.) i za II kwartał 2025 r. (wg stanu na 30 czerwca 2025 r.). Jednostkę obowiązywały następujące terminy przekazania sprawozdania do wojewody – do 15 kwietnia 2024 r. - sprawozdanie za I kwartał 2024 r., do 15 lipca 2024 r. – sprawozdanie za II kwartał 2024 r., do 15 października 2024 r. za III kwartał 2024 r., do 15 stycznia 2025 r. za IV kwartał 2024 r. oraz do 15 kwietnia 2025 r. za I kwartał 2025 r. i do 15 lipca 2025 r. za II kwartał 2025 r. Z historii zmian sprawozdania w Centralnej Aplikacji Statystycznej, wynika, że jednostka przekazała przedmiotowe sprawozdania w następujących terminach: 15 kwietnia 2024 r. (za I kwartał 2024 r.), 09 lipca 2024 r. (za II kwartał 2024r.), 15 października 2024. (za III kwartał 2024 r.), 13 stycznia 2025 r. (za IV kwartał 2024 r.), 15 kwietnia 2025 r. (za I kwartał 2025 r.) i 10 lipca 2025 r. (za II kwartał 2025 r.). Sprawozdania zostały przekazane w obowiązującym jednostki terminie.

Dane przedstawione w kwartalnych sprawozdaniach za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. w trakcie kontroli zostały poddane analizie w zestawieniu z przedłożonymi listami wypłat świadczeń za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Liczba świadczeń i wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w sprawozdaniu kwartalnym podane są narastająco od początku roku. Kontrolującemu przedłożono listy wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.:

- lista wypłat nr 1 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za styczeń 2024 r. z 22.01.2024 r.
 - na kwotę 7.350 zł,
- lista wypłat nr 2 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za luty 2024 r. z 22.02.2024 r. – na kwotę 6.950 zł,

- lista wypłat nr 3 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za marzec 2024 r. z 20.03.2024 r. – na kwotę 6.950 zł,
- lista wypłat nr 4 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za kwiecień 2024 r. z 22.04.2024 r. – na kwotę 6.950 zł, po potrąceniu należności 1.000zł,
- lista wypłat nr 5 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za maj 2024 r. z 17.05.2024 r. – na kwotę 6.775,19 zł, po potrąceniu odsetek 174,81zł,
- lista wypłat nr 6 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za czerwiec 2024 r. z 22.06.2024 r. – na kwotę 6.950 zł,
- lista wypłat nr 7 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za lipiec 2024 r. z 22.07.2024 r. – na kwotę 6.950 zł,
- lista wypłat nr 7 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za sierpień 2024 r. z 14.08.2024 r. – na kwotę 6.950 zł,
- lista wypłat nr 9 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za wrzesień 2024 r. z 20.09.2024r. – na kwotę 6.950 zł,
- lista wypłat nr 10 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za październik 2024 r. z 24.10.2024 r. – na kwotę 2.550 zł,
- lista wypłat nr 11 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za październik 2024 r. z 24.10.2024 r. – na kwotę 1.844,33 zł,
- lista wypłat nr 12 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za październik 2024 r. z 30.10.2024 r. – na kwotę 1.500 zł,
- lista wypłat nr 13 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za listopad 2024 r. z 20.11.2024r. – na kwotę 5.894,33 zł,
- lista wypłat nr 14 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za grudzień 2024 r. z 13.12.2024 r. – na kwotę 5.394,33 zł,
- lista wypłat nr 15 świadczeń z funduszu alimentacyjnego za grudzień 2024 r. z 30.12.2024 r. – na kwotę 500 zł,

wynika, że łącznie wypłacono świadczenia na kwotę 79.458,18 zł.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazana w sprawozdaniu kwartalnym za IV kwartał 2024 r. – narastająco od początku 2024 r. (o symbolu Fundusz Alimentacyjny -G) wynosi 80.632,99 zł (w części A1 wykazano kwotę 79.600 zł, w części A2 – kwotę 1.032,99 zł). Kwota wykazana w sprawozdaniu za 2024 r. różni się od kwoty wynikającej z list wypłat za okres od stycznia do grudnia 2024 r. – jest większa o kwotę 1.174,81 zł od łącznej kwoty list wypłat. Na kwotę tę składa się należność główna 1.000 zł i 174,81 zł – odsetki. Jednostka właściwie ujęta w sprawozdaniu potrącenie nienależnie pobranych świadczeń – w kwietniu 2024 r. dokonano potrącenia należności głównej w kwocie 1.000 zł, w maju 2024 r. – 174,81 zł (odsetki). Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania w Centralnej Aplikacji Statystycznej, jednostka sporządzająca sprawozdanie zobowiązana jest w części A wykazać kwotę i liczbę świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez potrącenia o odzyskane świadczenia nienależnie pobrane. Natomiast w części C, zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania, należy wykazać kwotę odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń bez pobranych odsetek. Zatem Ośrodek Pomocy Społecznej w Maszewie właściwie wykazał kwoty wypłat świadczeń i potrąceń w sprawozdaniu.

Analogicznie dokonano porównania danych ujętych w sprawozdaniu za I i II kwartał 2025r. z listami wypłat za ww. okres – kwota wynikająca z list wypłat odpowiada kwocie ujętej w sprawozdaniu za każdy miesiąc odrębnie.

W I i II kwartale 2025 r. jednostka nie wykazała potrąceń nienależnie pobranych świadczeń.

Dane ujęte w części D1 sprawozdania kontrolujący zestawili z przedłożonymi raportami złożonych wniosków i wydanych decyzji w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach 2024 r. Dane przekazane w sprawozdaniu Fundusz Alimentacyjny-G za III kwartał 2024 r. (część D1) – liczba wniosków o przyznanie świadczenia (wg stanu na koniec każdego miesiąca) jest niezgodna z przedłożonym wykazem wniosków dot. świadczenia w funduszu alimentacyjnego (w ujęciu każdego miesiąca odrębnie) – niezgodność dotyczy września 2024 r. (w sprawozdaniu wykazano o jeden wniosek mniej niż w raporcie). Analogicznej ocenie poddano liczbę wydanych decyzji ustalających prawo do świadczenia przez organ właściwy wierzyciela. Przedłożony kontrolującym wykaz imienny wydanych decyzji w badanym okresie, przygotowany w układzie chronologicznym, zestawiono z poszczególnymi miesiącami w/w sprawozdania – dane nie są zgodne – niezgodność dotyczy kwietnia 2024 r. (w sprawozdaniu nie wykazano decyzji o nienależnie pobranym świadczeniu, która przedłożona została w raporcie). Dane w części D1 sprawozdania za I i II kwartał 2025 r. w zakresie liczby wniosków są zgodne z przedłożonym wykazem. Niezgodność dotyczy liczby decyzji wydanych w czerwcu 2025 r. – w sprawozdaniu nie ujęto jednej decyzji przedłożonej w raporcie decyzji wydanych w II kwartale 2025 r.

Dane ujęte w części E sprawozdania za IV kwartał 2024 r. i I kwartał 2025 r. dotyczące liczby rodzin, w których pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego zestawione zostały z wykazem rodzin sporządzonym przez jednostkę (odpowiednio stan na dzień 31 grudnia 2024 r. i na 30 czerwca 2025 r.). Podobnie ocenie poddano liczbę osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wykazanych w części E sprawozdania z wykazem osób uprawnionych do świadczenia przygotowanym przez jednostkę (sporządzonym na 31 grudnia 2024 r. i na 30 czerwca 2025 r.). Powyższe dane ujęte w części E sprawozdania dotyczące liczby rodzin i osób uprawnionych są zgodne z przedłożonymi wykazami.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych zawartych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym w części F dotyczącej liczby dłużników alimentacyjnych w gminie z przedłożonym wykazem dłużników alimentacyjnych, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika (na ostatni dzień IV kwartału 2024 r. i na koniec II kwartału 2025 r.). Dane te są zgodne w sprawozdaniu za II kwartał 2025 r. Niezgodność dotyczy sprawozdania za IV kwartał 2024 r. - w sprawozdaniu wykazano mniejszą liczbę dłużników niż wynika z przedłożonego raportu.

Jednostka terminowo sporządzała sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Uchybienia dotyczą błędnie wykazanej w sprawozdaniu liczby wniosków i decyzji. Uchybieniem jest błędnie ujęta w sprawozdaniu za 2024 r. liczba dłużników, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika.

(akta kontroli str.58-169, 189-202)

V. Czy spełniony jest obowiązek wykonywania działań informacyjnych?

Na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530) podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych są obowiązane

do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji. Podczas kontroli sprawdzano realizację priorytetu w kwestiach związanych z realizacją obowiązków informacyjnych, wynikających z w/w ustawy.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Maszewie na tablicy ogłoszeń widnieje plakat dotyczący zadań finansowanych z budżetu państwa. Również na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Maszewie - <https://maszewo.naszops.pl/fundusz-alimentacyjny>, w zakładce „Fundusz Alimentacyjny”, widnieje informacja dotycząca finansowania z budżetu państwa zadań z funduszu alimentacyjnego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Niemniej jednak uchybieniem w działalności kontrolowanej jednostki były niespójne zapisy zawarte w regulaminie organizacyjnym oraz statucie ośrodka dotyczące jego struktury organizacyjnej.
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienia dotyczące nieskuteczności w egzekwowaniu oświadczeń o miejscu zamieszkania i sytuacji osób zobowiązanych do alimentacji. Uchybienia stanowią również brak przesyłu informacji gospodarczej do jednego z Biur Informacji Gospodarczej – KR D oraz błędnie ujęte dane w sprawozdaniu dot. liczby wniosków, wydanych decyzji i dłużników dla których gmina jest organem właściwym dłużnika.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 15.

Kontrola w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 02 września 2025 r. oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości wykazała uchybienia dotyczące:

- niespójnych zapisów zawartych w regulaminie organizacyjnym oraz statucie ośrodka dotyczące jego struktury organizacyjnej. Osobą odpowiedzialną za to uchybienie jest kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru,
- błędnie ujętych w sprawozdaniu danych dotyczących liczby złożonych wniosków, wydanych decyzji i liczby dłużników, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik realizujący zadanie oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru,
- braku przesyłu do jednego z Biur Informacji Gospodarczej - informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułu należności wypłaconych osobom uprawnionym do alimentów z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik realizujący zadanie oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru.
- braku oświadczenia wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik realizujący zadanie oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, zalecam:

- rzetelnie sporządzać sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- przekazywać informacje gospodarcze o zadłużeniach dłużników alimentacyjnych do wszystkich Biur Informacji Gospodarczej,
- pobierać od wnioskodawców oświadczenia o miejscu zamieszkania, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń.

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:
Wójt Gminy Maszewo